

Beata Loch

Edukacja przyrodnicza w edukacji elementarnej : zestawienie bibliograficzne w wyborze

---

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 1-2, 139-154

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przyjęty układ książki stanowi spójną całość i nadaje pracy przejrzysty charakter. Warto zaznaczyć, iż tom jest nie tylko interesujący ze względu na stronę merytoryczną, ale także na poprawność metodologiczną, czego potwierdzeniem są prowadzone analizy empiryczne badań nad cechami współczesnego nauczyciela profesjonalisty – kreatora edukacji. Walory wydanej pozycji podnosi również poprawna polszczyzna i styl prawdziwie naukowy.

Z pewnością monografia autorstwa U. Ordon jest godna polecenia nie tylko studentom kierunku Pedagogika, ale także czynnym zawodowo nauczycielom edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, jak również szerokiemu gronu pracowników naukowych. Publikacja jest cennym wkładem w rozwój pedeutologii i włącza się w nurt pedagogicznej dyskusji ogólnonarodowej, a nawet zagranicznej, dotyczącej współczesnych tendencji w systemie kształcenia i funkcjonowania zawodowego nauczyciela (także edukacji elementarnej) na miarę oczekiwań XXI wieku.

Arkadiusz Marzec

Beata Loch
Publiczna Biblioteka Pedagogiczna
RODN „WOM” w Częstochowie
filia w Myszkowie

EDUKACJA PRZYRODNICZA W EDUKACJI ELEMENTARNEJ ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE W WYBORZE

Człowiek jest częścią przyrody i powinien żyć z nią w zgodzie. Edukacja przyrodnicza i ekologiczna dzieci odgrywa doniosłą rolę w kształtowaniu prawidłowych postaw wobec środowiska przyrodniczego. Ochrona przyrody należy więc do ważnych zadań edukacyjnych i wychowawczych szkoły.

Niniejsze zestawienie ma służyć pomocą nauczycielom kształcenia zintegrowanego w realizacji programu nauczania w zakresie edukacji przyrodniczej. Zawiera ono wydawnictwa zwarte i ciągłe oraz adresy stron internetowych, na których również można znaleźć interesujące materiały na ten temat.

Wydawnictwa zwarte:

1. *Co warto przedszkolakom o środowisku naturalnym opowiedzieć? : scenariusze zajęć dla sześciolatek* / Małgorzata Grodzińska – Jurczak, Katarzyna Nieszporek, Marta Tarabula – Fiertak . – Kraków : Wydaw. Zielone Brygady, 2005

2. *Dzieci i przyroda : zbiór artykułów* / red. J. Wolkowa . – Warszawa : Wydaw. Nasza Księgarnia, 1950
3. *Dzieci przedszkolne poznają przyrodę ożywioną* / Maria Studzińska . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1989
4. *Dzieci stają się przyjaciółmi przyrody: edukacja ekologiczna w przedszkolu i szkole podstawowej : zabawy, pomysły i projekty* / Hedwig Wilken . – Kielce : Wydaw. Jedność, 2004
5. *Dziecko w świecie przyrody : książka do wychowania proekologicznego* / Bronisława Dymara, Stanisław Czesław Michałowski . – Kraków : Oficyna Wydaw. Impuls, 2000
6. *Edukacja ekologiczna dzieci w wieku przedszkolnym : obserwacje i doświadczenia : poradnik metodyczny dla nauczycieli i rodziców* / Emilia Frątczak, Jan Frątczak . – Bydgoszcz : Kujawsko-Pomorskie Studium Edukacyjne, 1996
7. *Edukacja ekologiczna w klasach I–III : program, realizacja, ewaluacja : książka metodyczna* / Bogusława Bogucka . – Jelenia Góra : Wydaw. Nauczycielskie, 2001
8. *Ekologia już w przedszkolu (proponuje rozwiązania metodycznych)* / oprac. Zespół Samokształceniowy pod kierunkiem Małgorzaty Karbowiak . – Skierniewice : WOM, 1996
9. *Edukacja przyrodnicza w kształceniu zintegrowanym : procesy fizyczne* / red. Renata Michałak . – Warszawa : Pracownia Pedagogiczna i Wydawnicza, 1999
10. *Edukacja przyrodnicza w kształceniu zintegrowanym : procesy życiowe* / red. Renata Michałak . – Warszawa : Pracownia Pedagogiczna i Wydawnicza, 1999
11. *Edukacja środowiskowa na poziomie nauczania zintegrowanego* / Irmina Ziolo . – Kraków : Wydaw. Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2002
12. *Edukacja środowiskowa w pedagogice wczesnoszkolnej : ornitologia* / oprac. Maria Piwińska . – Tarnobrzeg : Ośrodek Doskonalenia Pedagogicznego, 1994
13. *Ekoludek proponuje ćwiczenia i obserwacje ekologiczne : środowisko społeczno-przyrodnicze klasy 1–3* / Halina Kitlińska-Pięta . – Warszawa : Wydaw. Akademickie ŻAK, 1997
14. *Ekologia : materiały metodyczne dla nauczycieli wychowania przedszkolnego : edukacja ekologiczna* / Anna Przybył, konsultacja Danuta Gutowska . – Skierniewice : WOM, 1998
15. *Ekologia w przedszkolu : materiały metodyczne dla nauczycieli wychowania przedszkolnego : edukacja ekologiczna* / Stanisław Stasiuk . – Biała Podlaska : WOM, 1996
16. *Ekologia w przedszkolu : program edukacji ekologicznej ze scenariuszami zajęć* / Grażyna Kutylowska . – Warszawa : Wydaw. Didasko, 1996
17. *Elementy socjologii i ochrony środowiska w edukacji wczesnoszkolnej* / Wanda Hemmerling, Marianna Styczyńska . – Kalisz : Instytut Kształcenia Nauczycieli im. Wł. Spasowskiego, 1987

18. *Jak oceniać szkolne osiągnięcia uczniów z przyrody?* / Julian Piotr Sawiński . – Koszalin : Wydaw. CEN, 2000
19. *Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata* / Maria Kielar –Turska . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1992
20. *Kącik przyrody w wychowaniu przedszkolnym* / Emilia Frątczak, Jan Frątczak . – Wyd. 2 popr. i rozsz. . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1991
21. *Kompetencje pedagogiczne nauczycieli klas początkowych szkoły podstawowej do edukacji przyrodniczej* / Irmina Ziolo . – Kraków : Wydawnictwo Oddziału Polskiej Akademii Nauk, 2005
22. *Kształtowanie pojęć geograficznych w nauczaniu początkowym* / Bohdan Korzeniewski . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1985
23. *Kształtowanie postaw proekologicznych uczniów klas I–III szkół podstawowych* / Ingrid Paśko . – Kraków : Wydaw. Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2001
24. *Kształtowanie postawy ekologicznej w edukacji wczesnej* / Apolonia Suchora-Olech; Pomorska Akademia Pedagogiczna . – Słupsk : Wydaw. Uczelniane PAP, 2000
25. *Metody aktywizujące w edukacji przyrodniczej uczniów klas I–III* / Teresa Parczewska . – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2005
26. *Nasze środowisko : klasa pierwsza : przewodnik metodyczny* / Wojciech Dziabaszewski . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1996
27. *Od jesieni do jesieni : mały badacz przyrody* / Ewa Węgrzyn-Kamela . – Warszawa : Wydaw. Didasko, 2003
28. *Ogród przedszkolny. Poradnik metodyczny i agrotechniczny* / Emilia Frątczak, Jan Frątczak . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1977
29. *Orientacja ekologiczna, globalna i podmiotowa w edukacji wczesnej* / Apolonia Suchora-Olech; Pomorska Akademia Pedagogiczna . – Słupsk : Wydaw. Uczelniane WSP, 2000
30. *Pierwsze doświadczenia naukowe przedszkolaka* / Denise Chauvel, Viviane Michel . – Warszawa : Wydaw. Cyklady, 1999
31. *Poradnik metodyczny do nauczania przyrody w klasie III* / Tadeusz Wróbel . – Wyd. 2. – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1975
32. *Przedszkolne wycieczki przyrodnicze : materiały pomocnicze dla nauczycieli* / Stefan Witek . – Warszawa : IKN.ODN, 1986
33. *Przewodnik metodyczny dla nauczyciela do podręcznika środowiska społeczno-przyrodniczego dla klasy 3 „Środowisko wokół ciebie”* / Danuta Cichy, Grażyna Odechowska . – Łódź : Wydaw. Juka, 1995
34. *Przewodnik metodyczny dla nauczyciela środowiska społeczno-przyrodniczego : klasa 1* / Danuta Cichy . – Łódź : Wydaw. Juka, 1995
35. *Przewodnik metodyczny do podręcznika dla klasy 3 „Środowisko dalekie i bliskie”* / Jadwiga Dejko . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1996

36. *Przewodnik metodyczny do środowiska społeczno-przyrodniczego w klasie 2* / red. Agnieszka Reklajtis-Zawada . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1983
37. *Przyroda nieożywiona w wychowaniu przedszkolnym* / Stefania Elbanowska . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1983
38. *Przyroda przeżywana i obserwowana z dziećmi przedszkolnymi* / aut. Marga Arndt, (i in.). – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1980
39. *Rozwijanie myślenia uczniów w procesie edukacji środowiskowej* / Marian Lelonek . – Pabianice : Oficyna Wydaw. Tuvex, 1998
40. *Rozwijanie pojęć przyrody nieożywionej u dzieci sześciolletnich* / Danuta Al-Khamisy . – Warszawa : Wydaw. Akademickie Żak, 1996
41. *160 pomysłów na nauczanie zintegrowane z przyrody w klasach I–III* / Jadwiga Stasica . – Wyd. 2 . – Kraków : Oficyna Wydaw. Impuls, 2002
42. *Środowisko przyrodnicze: scenariusze zajęć z dziećmi 3–6-letnimi* / Iwona Rup . – Płock : Wydaw. Iwanowski, 1999
43. *Środowisko społeczno-przyrodnicze* / red. M. Lelonek . – Łódź : IKNiBO, 1980
44. *Środowisko społeczno-przyrodnicze : klasa 1: przewodnik metodyczny* / oprac. i red. Czesław Cyrański . – Kielce : Wydaw. Mac, 1999
45. *Środowisko w wychowaniu przedszkolnym : odkrywanie, rozumienie, twórczość artystyczna* / Denise Chauvel, Pascal Chauvel . – Warszawa : Wydaw. Cyklady, 2000
46. *Ten piękny tajemniczy świat : edukacja ekologiczna w przedszkolu?* / praca zbiorowa pod red Teresy Galczyńskiej . – Warszawa : Centrum Informacji o Środowisku UNEP / GRID–Warszawa; Zakład Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska, 1997
47. *Twórcza aktywność w poznawaniu środowiska społeczno-przyrodniczego w klasach początkowych* / Wanda Semmerling . – Poznań : IKN.ODN, 1987
48. *Wiosna w ogrodzie* / Elwira Samonek-Miciuk . – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2000
49. *Wzbogacanie doświadczeń uczniów klas początkowych w kontaktach ze środowiskiem* / Maria Jakowicka . – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1982
50. *Wykorzystanie środowiska lokalnego w nauczaniu i wychowaniu dzieci klas początkowych* / Janina Sarnacka . – Kraków : Wydaw. Naukowe WSP, 1986
51. *Znaczenie i wykorzystanie ogrodu szkolnego w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego* / Julian Piotr Sawiński . – Koszalin : CDN, 1990

Wydawnictwa ciągłe:

1. *Aktywizacja uczniów w ramach edukacji przyrodniczo-ekologicznej* / Lidia Góral // Wychowanie na co Dzień . – 2005, nr 1–2 (Wkładka), s. VII–VIII
2. *Bliżej przyrody* / Salomea Broda // Wychowanie w Przedszkolu . – 2001, nr 3, s. 156–157

3. *Cele operacyjne na przykładzie środowiska społeczno-przyrodniczego* / Jadwiga Dejko // *Nauczanie Początkowe* . – 1996 / 97, nr 1, s. 101–103
4. *Chodźmy do lasu* / Wanda Kurkowska // *Życie Szkoły* . – 2005, nr 4, s. 45–48
5. *Co się dzieje wiosną w świecie zwierząt* / Hanna Sterna // *Życie Szkoły* . – 2001, nr 3, s. 171–174
6. *Człowiek – ogrodnik w świecie przyrody : scenariusze dla klas IV–VI szkoły podstawowej* / Jolanta Fornalczyk-Kocik // *Aura* . – 2004, nr 11, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 122, s. 6–10
7. *Cykl zajęć na temat „Przyroda i my”* / Anna Tyszka // *Nauczanie Początkowe* . – 1999/2000, nr 5, s. 75–84
8. *„Czym skorupka za młodu...” . Wpływ środowiska przyrodniczego na rozwój dziecka* / Ewa Bochno // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2001, nr 5, s. 283–285
9. *Cele operacyjne na przykładzie środowiska społeczno-przyrodniczego* / Jadwiga Dejko // *Nauczanie Początkowe* . – 1996/1997, nr 1, s. 101–103
10. *Cztery pory roku : konspekt zajęć zintegrowanych w klasie II z wykorzystaniem metod aktywizujących* / Irena Dąbrowska // *Biblioteka w Szkole* . – 2002, nr 4, s. 20–21
11. *Czym skorupka za młodu nasiąknie...czyli jak pokochać przyrodę, żeby ona pokochała nas : projekt edukacji ekologicznej dla szkoły podstawowej, klasy I–III* / Krystyna Popko-Tomasiewicz, Mariola Stefanik // *Aura* . – 2003, nr 7, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 11, s. 1–2
12. *Edukacja ekologiczna* / Salomea Broda // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1998, nr 7, s. 567–569
13. *Edukacja ekologiczna* / Mirosława Markiewicz, (i in.) // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1994, nr 2, s. 97–102
14. *Co rośnie w lesie? Śmiecie! : Scenariusz przedstawienia ekologicznego* / Małgorzata Jakubowska // *Życie Szkoły* . – 2007, nr 4, s. 53–54
15. *Człowiek w przyrodzie* / Henryk Sandner // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1994, nr 3, s. 161–164
16. *Dary pani Jesieni. Jarzynowy wóz* / Alina Kowalska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1997, nr 9, s. 547–550
17. *Dbajmy o nasz świat* / Estera Kurzydem // *Życie Szkoły* . – 2005, nr 4, s. 29–33
18. *Degradacja gleby a środowisko przyrodnicze* / Henryk Sandner // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1995, nr 3, s. 149–156
19. *Dobre rady na odpady* / Anna Woźniak // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2002, nr 4, s. 230–231
20. *Dokarmiamy ptaki* / Janina Perdzińska // *Życie Szkoły* . – 2005, nr 1, s. 19–22
21. *Doświadczalne wskazanie czynników wpływających na niszczenie roślin – propozycje doświadczeń do przeprowadzenia w kąciku przyrody* / Ingrid Paško // *Życie Szkoły* . – 1996, nr 9, s. 551–552

22. *Dożynki w przedszkolu* / Ewa Wendland // Wychowanie w Przedszkolu . – 2004, nr 7, s. 32–34
23. *Dzieci lubią lekcje ochrony środowiska* / Katarzyna Środa // Edukacja i Dialog . – 2002, nr 6, s. 10–12
24. *Dziecięca akademia ekologiczna* / Liliana Grymbowska // Biblioteka w Szkole . – 1995, nr 1–2, s. 23
25. *Dziecko i przyroda* / Renata Stawczyk-Mizińska // Wychowanie w Przedszkolu . – 1998, nr 8, s. 610–612
26. *Edukacja ekologiczna* / Agnieszka Maj // Życie Szkoły . – 1998, nr 4, s. 221–226
27. *Edukacja ekologiczna* / Teresa Wyląg // Wychowanie w Przedszkolu . – 1997, nr 2, s. 107–108
28. *Edukacja ekologiczna w klasach I–III* / Wanda Strzelec // Nauczanie Początkowe . – 2001 / 2002, nr 4, s. 7–14
29. *Edukacja przyrodnicza* / Irmina Ziolo // Życie Szkoły . – 2005, nr 4, s. 4–9
30. *Edukacja przyrodniczo-leśna w wychowaniu przedszkolnym* / Małgorzata Kowalik-Olubińska // Wychowanie na co Dzień . – 1997, nr 12, s. 21–23
31. *Ekologia w procesie wychowawczym* / Teresa Parczewska // Wychowanie w Przedszkolu . – 2007, nr 4, s. 5–13
32. *Ekologicznie i pożytecznie. Badanie działań prowadzonych w Przedszkolu nr 80 „Zielona Dolinka” we Wrocławiu* / Katarzyna Majchrzak, Barbara Korbecka // Dyrektor Szkoły . – 2003, nr 10, s. 40–42
33. *Energia w życiu człowieka* / Mirosława Markiewicz // Wychowanie w Przedszkolu . – 1994 nr 8, s. 480–481
34. *Filmy video na lekcjach środowiska społeczno-przyrodniczego* / Alina Budniak // Życie Szkoły . – 1992, nr 7, s. 403–410
35. *Gdzie jest powietrze?* / Urszula Kapela // Wychowanie w Przedszkolu . – 2003, nr 3, s. 161–162
36. *Gleba i szkodliwe substancje – doświadczenia* / Emilia Chrzanowska // Wychowanie w Przedszkolu . – 1995, nr 1, s. 39–41
37. *Gleba w przyrodzie i życiu człowieka* / Henryk Sandner // Wychowanie w Przedszkolu . – 1994, nr 8, s. 468–472
38. *Hasło bloku : poznajemy przyrodę i uczymy się o nią dbać* / Grażyna Łebecka (i in.) // Nauczanie Początkowe . – 1999/2000, nr 1, s. 63–74
39. *Hasło bloku : wiosenne przebudzenie* / Iwanek Danuta // Nauczanie Początkowe . – 2000/2001, nr 4, s. 35–49
40. *Hodowla kijanek* / Renata Wiśniewska // Wychowanie w Przedszkolu . – 2006, nr 5, s. 35–36
41. *Integracja szkoły ze środowiskiem przyrodniczym w akcji plastycznej „Eko na co dzień”* / Maria Wysocka // Życie Szkoły . – 1997, nr 4, s. 221–222

42. „*Idź zimo do morza!*” : scenariusz dla klasy I–III / Elżbieta Balwierz // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy* . – 2003, nr 3, s. 94–96
43. *Jak kształtujemy postawę ekologiczną w naszej szkole?* / Anna Kowalczyk, Marta Szram // *Życie Szkoły* . – 1999, nr 5, s. 378–383
44. *Jak można wykorzystać metodę projektów do realizacji treści społeczno-przyrodniczych w klasach I–III* / Beata Korus // *Nauczanie Początkowe* . – 2005 / 2006, nr 4, s. 37–51
45. *Jak pokochać przyrodę? : program edukacji ekologicznej* / Wiesława Łucak // *Życie Szkoły* . – 2005, nr 4, s. 54–57
46. *Jak można rozwijać aktywność twórczą uczniów klas niższych na lekcjach środowiska społeczno-przyrodniczego* / Teresa Parczewska // *Nauczanie Początkowe* . – 1996/97, nr 3, s. 115–120
47. *Jak nauczyć dzieci klas I–III życia w zgodzie ze środowiskiem?* / Agnieszka Błażejczyk // *Wszystko dla Szkoły* . – 1997, nr 4, s. 1–3
48. *Jak rozwijam aktywność uczniów na lekcjach środowiska społeczno-przyrodniczego* / Teresa Parczewska // *Nauczanie Początkowe* . – 1995 / 1996, nr 2, s. 81–86
49. *Jak rozwój rolnictwa wpływał na przyrodę* / Henryk Sandner // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1994, nr 5, s. 284–289
50. *Jak zorganizowałam konkurs ekologiczny w klasie pierwszej?* / Katarzyna Mocek // *Nauczanie Początkowe* . – 2001/2002, nr 4, s. 44–54
51. *Jeden grzybek, drugi grzybek – tu muchomor, tam prawdziwek: scenariusz zajęć zintegrowanych w klasie I oraz dla dzieci 6-letnich* / Magdalena Szeptyńska // *Aura* . – 2002, [nr] 10, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 97, s. 10–12
52. *Jesienne inspiracje* / Dorota Tuleja // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2003, nr 7, s. 427–428
53. *Jesień : propozycja zajęć dla klasy I szkoły podstawowej* / Katarzyna Naczk // *Wszystko dla Szkoły* . – 2002, nr 10, s. 9–11
54. *Jesień może być radosna* / Anna Lorenc // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2002, nr 8, s. 491–493
55. *Jesteśmy przyjaciółmi przyrody* / Beata Kamela // *Życie Szkoły* . – 2002, nr 6, s. 365–369
56. *Jesteśmy przyjaciółmi przyrody* / Małgorzata Tarasiewicz // *Życie Szkoły* . – 2003, nr 1, s. 50–53
57. *Kalendarz jednego drzewa : metoda projektu* / Agnieszka Depta, Katarzyna Nachtlicht, Lucyna Bzowska // *Życie Szkoły* . – 2005, nr 9, s. 19–28
58. *Klasa I : Temat bloku : Wokół nas wiosna. Temat dnia : Witaj boćku. Scenariusz dla klasy* / Wiesława Klimczak // *Nauczanie Początkowe* . – 2001 / 2002, nr 4, s. 26–1
59. *Klasa III : propozycja zajęć z bloku tematycznego : Jestem częścią i przyjacielem przyrody* / Julita Janicka // *Nauczanie Początkowe* . – 2001/2002, nr 4, s. 32–43

60. *Konkurs ekologiczny dla klasy III* / Tamara Widlok // Wszystko dla Szkoły . – 2003, nr 7–8, s. 14–15
61. *Konkurs przyrodniczy dla klas I–III „Mały przyjaciel przyrody”* / Izabela Breguła // Życie Szkoły . – 1997, nr 3, s. 153–154
62. *Kontrola i ocena, samokontrola i samoocena na lekcjach środowiska społeczno-przyrodniczego* / Jadwiga Dejko // Życie Szkoły . – 1997, nr 4, s. 240–245
63. *Konspekt lekcji z aspektem ekologicznym* / Gabriela Tasarek // Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne . – 2003, nr 4, s. 14–16
64. *Konspekt związanych z tematem : przyroda i my* / Anna Tyszka // Życie Szkoły . – 1997, nr 5, s. 294–298
65. *Kto przyrodę chroni – tego ona jutro obroni : scenariusz happeningu ekologicznego dla uczniów klas młodszych szkoły podstawowej* / Dorota Gołębowska // Biblioteka w Szkole . – 2003, nr 2, s. 23
66. *Kształtowanie pojęć w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego* / Krzysztof Kruszko // Życie Szkoły . – 1997, nr 10, s. 585–590
67. *Kształtowanie świadomości ekologicznej sześciolatków* / Stanisława Mihiłowicz, Grażyna Kutylowska // Wychowanie w Przedszkolu . – 1993, nr 4, s. 217–220, 229
68. *Kształtowanie świadomości ekologicznej w przedszkolu* / Joanna Waleszkowska // Wychowanie w Przedszkolu . – 1995, nr 6, s. 351–352
69. *Las i jego znaczenie* / Małgorzata Jabłońska // Wychowanie w Przedszkolu . – 2005, nr 8, s. 32–34
70. *Lekcja zielonego myślenia* / Małgorzata Grzela // Nauczanie Początkowe . – 1998/1999, nr 6, s. 34–44
71. *Lekcje środowiska społeczno-przyrodniczego w lasach w różnych porach roku* / Ingrid Paśko // Życie Szkoły . – 1997, nr 7, s. 405–410
72. *Leśne spacerki* / Danuta Śliżewska // Wychowanie w Przedszkolu . – 2002, nr 8, s. 479–481
73. *List do człowieka : scenka ekologiczna* / Andrzej Krystyniak // Życie Szkoły . – 2002, nr 2, s. 103–104
74. *Majowa łąka* / Ewa Sawczuk // Wychowanie w Przedszkolu . – 2006, nr 5, s. 48–49
75. *Rośliny chronione w ogrodzie szkolnym* / Julian Piotr Sawiński // Życie Szkoły . – 1992, nr 7, s. 411–418
76. *Mali liderzy selektywnej zbiórki posprzątaali świat* / Lidia Krawczyk // Częstochowski Biuletyn Oświatowy . – 2004, nr 4, s. 32–32
77. *Mali przyjaciele ptaków* / Małgorzata Schubert // Aura . – 2007, [nr] 1, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 148, s. 5–7
78. *Mali strażnicy przyrody* / Bożena Karaśkiewicz // Wychowanie w Przedszkolu . – 2005, nr 8, s. 30–31

79. *Mały kalendarz przyrody zima* / Henryk Sandner // Wychowanie w Przedszkolu . – 1994, nr 1, s. 37–39
80. *Metoda kreatywnego nauczania* / Małgorzata Kilijanek // Nauczanie Początkowe . – 2003/2004, nr 2, s. 45–46
81. *Mieszkańcy wód : scenariusz lekcji dla klasy III* / Renata Mreńca // Wszystko dla Szkoły . – 2001, nr 2, s. 12
82. *Miłośnik zielonej ziemi – przyjaciel przyrody* / Katarzyna Orcholska // Nauczanie Początkowe . – 1999/2000, nr 3, s. 80–86
83. *Na leśnej polanie* / Andrzej Krystyniak // Życie Szkoły . – 1999, nr 4, s. 300–303
84. *Na każdą porę. Propozycje repertuarowe do pracy z dziećmi* / Wirginia Borodziec // Wychowanie w Przedszkolu . – 2003, nr 8, s. 505–508
85. *Na każdą porę. Propozycje repertuarowe do pracy z dziećmi* / Wirginia Borodziec // Wychowanie w Przedszkolu . – 2003, nr 9, s. 570–572
86. *Na przyrodniczej ścieżce* / Irena Oksińska // Wychowanie w Przedszkolu . – 2003, nr 5, s. 278–279
87. *Najmłodszy przyjaciele ziemi : program edukacji ekologicznej dla dzieci w wieku przedszkolnym* / Maria Rojek // Aura . – 1999, [nr] 11, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 62, s. 1–2
88. *Nasze spotkania z przyrodą. Przyjaciele drzew* / Ryta Folejewska // Wychowanie w Przedszkolu . – 1995, nr 9, s. 539–541
89. *Nauczanie ekologii w klasach młodszych* / Ewa Drózdź // Częstochowski Biuletyn Oświatowy . – 2002, nr 3, s. 52–54
90. *Nie było nas, był las* / Jan Sandner // Wychowanie w Przedszkolu . – 1995, nr 1, s. 23–29
91. *O ochronie środowiska* / Teresa Parczewska // Wychowanie w Przedszkolu . – 2005, nr 2, s. 24–26
92. *O metodzie obserwacji w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego* / Krzysztof Kruszek // Życie Szkoły . – 1997, nr 9, s. 521–524
93. *Obchodzimy Światowy Dzień Ziemi – cykl zajęć kształcenia zintegrowanego : projekt zadań edukacyjnych* / Maria Abramowicz, Elżbieta Greś // Wszystko dla Szkoły . – 2002, nr 3, s. 4
94. *Obserwacja, jej notowanie i wykorzystanie na lekcjach środowiska społeczno-przyrodniczego* / Elżbieta Szeffler // Życie Szkoły . – 1998, nr 2, s. 76–79
95. *Obserwujemy, badamy i robimy doświadczenia (praktyka ekologiczna w przedszkolu)* / Emilia Chrzanowska // Wychowanie w Przedszkolu . – 1995, nr 8, s. 474–476
96. *Ochroniamy lasy, parki i ich mieszkańców : projekt edukacji ekologicznej dla przedszkola* / Dorota Grzechowiak // Aura . – 2002, [nr] 9, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 1, s. 1–3

97. *Od ziarenka do bochenka* / Emilia Chrzanowska // Wychowanie w Przedszkolu . – 1991, nr 9, s. 428–430
98. *Odgłosy lasu. Wycieczka przyrodnicza w przedszkolu* / Anna Poroszevska // Wychowanie w Przedszkolu . – 2007, nr 4, s. 28–29
99. *Ogród działkowy* / Krystyna Drewnicka // Życie Szkoły . – 2005, nr 4, s. 10–18
100. *Optymalne metody w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego* / Krzysztof Kruszek // Życie Szkoły . – 1997, nr 8, s. 456–462
101. *Organizowanie i wykorzystanie wycieczek przyrodniczych w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej* / Irena Jarzyńska // Edukacja Elementarna w teorii i praktyce . – 2007, nr 1, s. 23–31
102. *Osiągnięcia uczniów klas trzecich w zakresie edukacji środowiskowej* / Krzysztof Kruszek // Życie Szkoły . – 2003, nr 9, s. 527–532
103. *Pamiętajcie o ogrodach...* / Marcin Korniluk // Wychowanie w Przedszkolu . – 2006, nr 3, s. 20–25
104. *Patrzmy sercem na ogród świata : turniej ekologiczny dla klas III z okazji Dnia Ziemi* / Wiesława Wielczuk // Aura . – 2004, [nr] 3, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 114, s. 1–3
105. *„Plon niesiemy, plon”. Dożynki przedszkolne* / Regina Stasiak // Wychowanie w Przedszkolu . – 2002, nr 7, s. 417–420
106. *Pomagamy zwierzętom przetrwać zimę* / Wioletta Popławska // Życie Szkoły . – 2002, nr 8, s. 488–490
107. *„Postrzegam świat całościowo”* / Jolanta Kacperska // Nauczanie Początkowe . – 1998 / 99, nr 5, s. 5–22
109. *Powitanie wiosny* / Franciszek Kobryńczuk // Wychowanie w Przedszkolu . – 2005, nr 3, s. 40–42
110. *Powtarzamy wiadomości o życiu w środowisku lądowym* / Jolanta Kudlak // Życie Szkoły . – 2001, nr 5, s. 284–288
111. *Poznajemy las : praca konkursowa* / Renata Korpan, Monika Szczepańska // Życie Szkoły . – 2006, nr 5, s. 14–35
112. *Poznajemy drzewa* / Ewa Barańska // Życie Szkoły . – 2001, nr 5, s. 294–297
113. *Poznanie środowiska społeczno-przyrodniczego* / Teresa Parczewska // Życie Szkoły . – 2007, nr 4, s.10–13
114. *Plan pracy dydaktyczno-wychowawczej ze środowiska społeczno-przyrodniczego dla kl. III (semestr II) z wykorzystaniem podręcznika J. Jeziorskiego pt. „Środowiska dalekie i bliskie” (cz. I)* / Jadwiga Dejko // Życie Szkoły . – 1997, nr 1, s. 48–53
115. *Plan pracy dydaktyczno-wychowawczej ze środowiska społeczno-przyrodniczego dla klasy 3 (sem. II) z wykorzystaniem podręcznika J. Jeziorskiego pt. „Środowiska dalekie i bliskie” (cz. II)* / Jadwiga Dejko // Życie Szkoły . – 1997, nr 2, s.113–119
116. *Poznajemy jesienne warzywa i owoce na sportowo : scenariusz zajęć świetlicowych* / Anna Dolata // Wszystko dla Szkoły . – 2002, nr 10, s. 14–15

117. *Poznajemy piękno polskich krajobrazów : szkolne czasopismo geograficzne jako przykład projektu edukacyjnego* / Maria Fosiewicz // *Wszystko dla Szkoły* . – 2000, nr 12, s. 8–9
118. *Poznajemy przyrodę – ciekawostki o zwierzętach* / Bogusława Węglewska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1995, nr 4, s. 231–234
119. *Problematyka ekologiczna w edukacji uczniów klas początkowych* / Agnieszka Nowak // *Życie Szkoły* . – 1996, nr 7, s. 415–421
120. *Program edukacji ekologicznej „W zgodzie z naturą”* / Maria Kasprzak // *Życie Szkoły* . – 2005, nr 6, s. 47–54
121. *Program edukacji ekologicznej* / Ewa Jaracz-Misiak // *Nauczanie Początkowe* . – 2001/2002, nr 4, s. 15–25
122. *Projekt planu pracy dydaktyczno-wychowawczej ze środowiska społeczno-przyrodniczego dla klasy trzeciej (1 godzina tygodniowo)* / Pelagia Sokalska, Grażyna Jargilo // *Życie Szkoły* . – 1993, nr 1, s. 48–57
123. *Propozycja apelu dla klas I–III o tematyce ekologicznej* / Małgorzata Grzela, Beata Snochowska // *Nauczanie Początkowe* . – 2000/2001, nr 5, s. 65–68
124. *Propozycja realizacji dziennego ośrodka pracy w kl. III : scenariusz zajęć nt. „Jesienna wycieczka do parku”* / Maria Chmielewska // *Wychowanie na co Dzień* . – 2001, nr 10–11, wkładka metodyczna, s. (VI)–(X)
125. *Propozycja rozszerzenia treści ekologicznych na lekcjach w klasie II* / Emilia Frątczak, Jan Frątczak // *Nauczanie początkowe* . – 1995/1996, nr 3, s. 69–87
126. *Propozycja rozszerzenia treści ekologicznych na lekcjach w klasie III* / Emilia Frątczak, Jan Frątczak // *Nauczanie początkowe* . – 1995/1996, nr 6, s. 72–94
127. *Propozycja sposobu realizacji wybranych lekcji z działu „Na łące”* / Irena Zarzycka // *Nauczanie Początkowe* . – 1996/1997, nr 5, s. 90–98
128. *Propozycja sposobu realizacji wybranych lekcji z działu „Na łące”* / Irena Zarzycka // *Nauczanie Początkowe* . – 1996/1997, nr 4, s. 78–84
129. *Przedszkolak przyrodnikiem – badaczem* / Alicja Danilewicz, Danuta Frydrych // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1995, nr 9, s. 544–546
130. *Przedszkolaki wśród ogrodów i sadów* / Iwona Jagiello // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1999, nr 4, s. 275–276
131. *Przygoda w „zielonym przedszkolu”* / Małgorzata Więczkowska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1998, nr 8, s. 621–623
132. *Przygotowanie do wprowadzenia planu i mapy* / Barbara Burdzik-Bochenek // *Nauczanie Początkowe* . – 1995/1996, nr 5, s. 90–96
133. *Przyjaciel przyrody* / Monika Królikowska, Marzena Górecka // *Życie Szkoły* . – 2005, nr 4, s. 34–42
134. *Przyjaciele lasu* / Anna Kuligowska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2004, nr 8, s. 35–37
135. *Przyjaciele Ziemi* / Barbara Wiczorek // *Życie Szkoły* . – 2005, nr 4, s. 52–53

136. *Przykład lekcji środowiska w klasie III* / Anna Badura // *Życie Szkoły* . – 1998, nr 7, s. 399–400
137. *Przyroda potrzebuje przyjaciela* / Małgorzata Rusin, Urszula Szulc // *Aura* . – 2003, [nr] 5, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 9, s. 1–3
138. *Pytania do Pani Jesieni* / Jadwiga Piotrowska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2002, nr 7, s. 414–416
139. *Rady mądrej żaby... i nie tylko (obserwacja i ochrona przyrody)* / Irena Dudzińska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1994, nr 5, s. 297–301
140. *Ratujmy kasztanowce. Metoda projektu* / Barbara Wiczorek // *Życie Szkoły* . – 2006, nr 5, s. 36–40
141. *Rola nycieczki w wychowaniu ekologicznym uczniów klas I–III szkoły podstawowej* / Maria Skrzyńska // *Nauczyciel i Szkoła* . – 2001, nr 3–4, s. 208–220
142. *Rola nycieczki w poznawaniu otaczającego świata* / Elżbieta Zyzik, Mirosława Parlak // *Nauczanie Poczatkowe* . – 2005/2006, nr 4, s. 20–25
143. *Edukacja środowiskowa w dokumentacji dziecka* / Irena Żywno // *Życie Szkoły* . – 1995, nr 3, s.155–161
144. *Rozkład materiału nauczania środowiska społeczno-przyrodniczego w klasie 2 do podręcznika A. Reklajtis-Zawady, A. Zawady „Jak mija rok”* / Barbara Cywińska, Teresa Janicka-Panek // *Życie Szkoły* . – 1996, nr 10, s. 612–627
145. *Rozumienie pojęć przyrodniczych jako warunek poznawania świata* / Teresa Parczewska // *Wychowanie na co Dzień* . – 2006, nr 3, s. 17–19
146. *Rozumienie zjawisk przyrodniczych* / Irmina Ziolo // *Życie Szkoły* . – 2006, nr 5, s. 5–10
147. *Rozumienie zjawisk przyrody nieożywionej przez dzieci sześciolatnie* / Sabina Guz // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1993, nr 6, s. 323–329
148. *Rozwijanie kompetencji ekologicznych u dzieci w nauczaniu integralnym* / Lubomira Domka // *Życie Szkoły* . – 2000, nr 8, s. 472–475
149. *Scenariusz dziennego ośrodka tematycznego w klasie II : w ogrodzie warzywnym* / Małgorzata Orzechowska // *Nauczanie Poczatkowe* . – 2000/2001, nr 1, s. 40–46
150. *Scenariusz zajęć w klasie II* / Grażyna Dziadura // *Nauczanie Poczatkowe* . – 2002/2003, nr 1, s. 105–110
151. *Scenariusz zajęć zintegrowanych dla klasy II z wykorzystaniem metod aktywizujących* / Anna Antoniak-Lipiec // *Nauczanie Poczatkowe* . – 2005/2006, nr 4, s. 85–89
152. *Scenariusze dla klasy I–III szkoły podstawowej* / Bożena Baranowska, Teresa Noworacka, Jolanta Siewior // *Aura* . – 2004, [nr] 9, dod. „Dodatek dla szkół” s. 18–22
153. *Scenariusze dla klas I–III szkoły podstawowej* / Magdalena Szeptyńska // *Aura* . – 2004, [nr] 9, dod. Dodatek dla szkół s. 34–38

154. *Scenariusze lekcji dla klas I–III szkoły podstawowej* / Maria Szostak, Katarzyna Leśniak // *Aura* . – 2004, [nr] 10, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 121, s. 8–9
155. *Scenariusz konkursu ekologicznego* / Helena Bartnik // *Życie Szkoły* . – 2001, nr 1, s. 43–45
156. *Scenariusz imprezy „Ekopiknik”* / Jolanta Rosner, Jolanta Bartmanowicz // *Nauczanie Początkowe* . – 2005/2006, nr 4, s. 52–58
157. *Scenariusz zajęć dla klasy I* / Wioletta Muszyńska // *Nauczanie Początkowe* . – 2005/2006, nr 4, s. 67–79
158. *Scenariusz zajęć zintegrowanych dla klasy III* / Lidia Karczewska // *Życie Szkoły* . – 2002, nr 4, s. 233–235
159. *Scenariusz zajęć zintegrowanych w kl. III : blok tematyczny – Malujemy słowny obraz późnej jesieni* / Dorota Zaporowska // *Nauczanie Początkowe* . – 2000/2001, nr 1, s. 47–55
160. *Scenariusze dla klas I–III szkoły podstawowej* / Anna Łata [i in.] // *Aura* . – 2004, [nr] 9, dod. Dodatek dla szkół s. 12–17
161. *Scenariusze dla klasy I–III szkoły podstawowej* / Alina Skowrońska // *Aura* . – 2004, [nr] 9, dod. Dodatek dla szkół s. 5–11
162. *Scenariusze dla klas I–III szkoły podstawowej* / Izabella Matejko, Beata Nowakowska // *Aura* . – 2004, [nr] 9, dod. Dodatek dla szkół s. 28–33
163. *Scenariusze dla klas I–III szkoły podstawowej* / Wiesława Ziemińska // *Aura* . – 2004, [nr] 9, dod. Dodatek dla szkół s. 23–27
164. *Scenariusze spotkań ekologicznych dla klas II–III szkoły podstawowej* / Maria Rojek // *Aura* . – 2003, [nr] 7, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 106, s. 1–2
165. *SK LOP „Ekopolus” zaprasza na andrzejkowy bal zwierząt* / Ewa Drózdź, Elżbieta Moskalik, Renata Szmajdzińska // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy* . – 2005, nr 2, s. 44–46
166. *Skąd się wziął bursztyn. Scenariusz zajęć o tematyce wakacyjnej* / Anna Bazylewicz // *Życie Szkoły* . – 2005, nr 7, s. 15–16
167. *Strażnik przyrody : gra dydaktyczna* / Anita Bialek // *Życie Szkoły* . – 2004, nr 4, s. 57–58
168. *Szaruga jesienna* / Wanda Generowicz, Anna Nadolińska, Małgorzata Witosławska Małgorzata // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2006, nr 10, s. 34–36
169. *Szkolny konkurs przyrodniczy dla klas I–III* / Lucyna Belka-Sendlak, Bogusława Banaś // *Wszystko dla Szkoły* . – 2003, nr 3, s. 14–15
170. *Szpinak o poranku* / Henryk Sandner // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1995, nr 4, s. 210–215
171. *Środowisko jako źródło wiedzy i aktywności dziecka w młodszym wieku szkolnym* / Mirosława Parlak // *Nauczanie Początkowe* . – 2005/2006, nr 4, s. 7–11

172. *Środowisko w edukacji wczesnoszkolnej* / Hanna Uździcka // *Życie Szkoły* . – 2006, nr 10, s. 14–19
173. *Środowisko wodne : scenariusz zajęć w klasie III* / Izabella Trzonek // *Życie Szkoły* . – 2001 nr 6, s. 350–354
174. *Świadomość ekologiczna dzieci* / Małgorzata Grodzińska-Jurczak (i in.) // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2002, nr 4, s. 195–198
175. *Świat wokół nas* / Danuta Faber // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2001, nr 3, s. 159–162
176. *Tajemnicze i odległe* / Anna Florczak // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2003, nr 1, s. 44–45
177. *Treści ekologiczne i ich realizacja w nauczaniu uczniów klas I–III* / Emilia Frątczak, Jan Frątczak // *Nauczanie Początkowe* . – 1995/1996, nr 1, s. 86–97
178. *Turniej wiedzy i umiejętności ekologicznych dla klas III* / Małgorzata Maryniak, Irena Mencil // *Wszystko dla Szkoły* . – 2006, nr 3, s. 10–11
179. *Turniej wiosenny – potrafię, umiem, wiem* / Wioletta Muszyńska // *Nauczanie Początkowe* . – 2005/2006, nr 4, s. 59–66
180. *Udział w akcji „Sprzątanie świata”* / Aleksandra Skoczek // *Nauczanie Początkowe* . – 2001 / 2002, nr 4, s. 55–60
181. *Ulubione nycieczki* / Grażyna Myrda // *Życie Szkoły* . – 2004, nr 8, s. 41–43
182. *W naszym ogrodzie* / Małgorzata Węglowska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2005, nr 4, s. 39–41
183. *Widzę, poznaję, tworzę...* / Renata Sikora // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2003, nr 7, s. 403–405
184. *Wielkie poszukiwania. Scenariusz nycieczki ekologicznej* / Ewa Morzyszek-Banaszczyk // *Wszystko dla Szkoły* . – 1999, nr 2, s. 3–4
185. *Wiosenny kącik przyrody* / Janina Widz // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2007, nr 4, s. 34–35
186. *Wiosno przyjdź!: scenariusz dla klas I–III* / Rafał Krzypkowski, Dorota Wołowicz // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy* . – 2004, nr 2, s. 96–99
187. *Wiosno przyjdź!: scenariusz uroczystości dla klas I–III z okazji rozpoczęcia wiosny* / Lidia Kutrybała, Jolanta Gawryś // *Biblioteka w Szkole* . – 2002, nr 1, s. 23–24
188. *Woda – źródłem życia* / Maria Góralska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 2003, nr 4, s. 231–232
189. *Woda źródłem życia (poznawanie zagadnień ekologicznych)* / Ewa Kijek, Barbara Stanisławska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1993, nr 4, s. 232–235
190. *„Wodo, wodo, jesteś wszędzie...”* / Jolanta Durmaj // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1996, nr 7, s. 413–416

191. *Wprowadzenie uczniów w zagadnienie pracy członka* / Krzysztof Kruszek // *Życie Szkoły* . – 1999, nr 3, s. 179–181
192. *Wśród przyrody i słów* / Marta Ziółkowska-Sobecka // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1997, nr 4, s. 206–212
193. *Wycieczka do lasu* / Teresa Jaworska // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1995, nr 2, s. 120–121
194. *Wychowanie ekologiczne w przedszkolu* / Piotr Skubała // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1995, nr 8, s. 458–465
195. *Wychowanie ekologiczne w przedszkolu* / Elżbieta Tyralska-Wojtyczka // *Aura* . – 2006, [nr] 2, dod. „Dodatek ekologiczny dla szkół” nr 137, s. 1–4
196. *Wyprawa do lasu : czy jesteś Ekoludkiem?* (quiz dla kl. I–III) / Teresa Leszczyńska-Koziak // *Biblioteka w Szkole* . – 2003, nr 2, s. 22
197. *Z ekologią w przedszkolu* / Ewa Morzyszek-Banaszczyk // *Wszystko dla Szkoły* . – 1999, nr 2, s. 3
198. *Z ekologią w przedszkolu za pan brat* / Mirella Kozyra // *Wychowanie na co Dzień* . – 2006, nr 6 (Wkładka), s. VI–VIII
199. *Z zagadnień współczesnej ekologii* / Henryk Sandner // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1993, nr 4, s. 195–199
200. *Zabawa ekologiczna* / Iwona Orzeł // *Życie Szkoły* . – 2003, nr 4, s. 237–238
201. *Zagadnienia ekologiczne realizowane w trakcie wycieczek* / Irena Wolny // *Życie Szkoły* . – 2002, nr 5, s. 267–271
202. *Zagadnienia kultury ludowej w edukacji uczniów klas początkowych* / Barbara Klasińska // *Nauczyciel i Szkoła* . – 2001, nr 3–4, s. 178–81
203. *Zajęcia, gry i zabawy o tematyce przyrodniczej* / Irena Jarzyńska // *Życie Szkoły* . – 2006 nr 7, s. 28–35
204. *Zajęcia zintegrowane w klasie I z wykorzystaniem komputera* / Krystyna Samoluk // *Nauczanie Początkowe* . – 2002/2003, nr 3, s. 82–88
205. *Zajęcia zintegrowane w klasie III : scenariusz nt. „Jesień w lesie – poznajemy zwierzęta”* / Małgorzata Róg // *Wychowanie na co Dzień* . – 2001, nr 10–11, wkładka metodyczna, s. (X)–(XVI)
206. *Zasoby powietrza atmosferycznego* / Henryk Sandner // *Wychowanie w Przedszkolu* . – 1994, nr 6, s. 339–342
207. *Zdobynamy odznakę „Umiem dbać o środowisko” : projekt edukacji ekologicznej dla szkoły podstawowej, klasy I–III* / Karol Grabowski // *Aura* . – 2003, [nr] 7, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 11, s. 3–5
208. *Zdobywanie wiedzy ekologicznej w zabawie* / Irena Wolny // *Życie Szkoły* . – 2002, nr 10, s. 613–614
209. *Zestaw tekstów sprawdzających dla klasy III* / Ala Wasilczyk // *Nauczanie Początkowe* . – 1995/1996, nr 4, s. 87–97
210. *Zielony marsz* / Beata Kamela // *Życie Szkoły* . – 2002, nr 4, s. 220–222

211. *Zielony dzień – zielone listy* / Lidia Cichaczewska // Wychowanie w Przedszkolu . – 2006, nr 5, s. 37–39
212. *Zima – biała zima! : scenariusz uroczystości dla klas I–III z okazji pierwszego dnia zimy* / Rafał Krzypkowski, Dorota Wołowicz // Częstochoowski Biuletyn Oświatowy . – 2005, nr 2, s. 113–115
213. „*Zima w lesie*” *tematem pracy wychowawczo-dydaktycznej, z dziećmi 6-letnimi w przedszkolu* / Małgorzata Kowalik-Olubińska // Wychowanie na co Dzień . – 1998, nr 1–2 (Wkładka), s. I–IV
214. *Zintegrowany ośrodek zajęć : „Jak wiosna budzi wszystko do życia”* / Katarzyna Mielicka // Wychowanie na co Dzień . – 2002, nr 2–3, wkładka metodyczna, s. (V)–(VIII)
215. *Zmierzęta w przedszkolu* / Hanna Gucwińska // Wychowanie w Przedszkolu . – 1996, nr 5, s. 273–276
216. *Życie na łące : projekt edukacji ekologicznej dla klasy II szkoły podstawowej* / Danuta Biernat, Renata Rachwał // Aura . – 2002, [nr] 11, dod. Dodatek ekologiczny dla szkół nr 3, s. 3–4
217. *Życie w wodzie: scenariusz dla klasy III* / Joanna Dołęgowska // Życie Szkoły . – 2003, nr 2, s. 100–105

Adresy internetowe:

www.edukacja.edux.pl
www.edukacja.torun.pl
www.edukator.org.pl
www.eduseek.ids.pl
www.interklasa.pl
www.literka.pl
www.oswiata.org.pl
www publikacje.edu.pl
www.scholaris.pl
www.przed.webd.pl

Beata Loch